

స ద్యో గం

అరంజు పనిమీద వాల్తేరు బయలుదేరాను. త్వరగా వెళ్ళి ఇంటరు క్లాసులో పక్క పరుచుకుంటే ఆ తరవాత అడిగేవాడుండడు. సహం అందుచేత సూర్యానారాయణుని పలకరించలేదు.

అతన్ని ఒకసారి స్టేషనులో పుస్తకాల షాపుదగ్గర చూశాను. అతనుకూడా మెయిలుకు వస్తున్నాడనే సంగతి అతన్ని ప్లాట్ ఫాంమీద చూసేవరకూ తటలేదు. అప్పటికే నమ్మకంలేదు. అతనిది మూడో క్లాసు టికెట్టు తప్ప ఇంకో టయి ఉండటానికి వీలులేదు. నిజంగా ప్రయాణంచేసేవాడయితే ఎక్కడో చోటుచూచుకు కూర్చోక ఇంకా ప్లాట్ ఫాంమీద తారట్లాడతాడు దేనికీ ?

కావటానికతను నాకు బాల్య స్నేహితుడిగాని మా స్నేహంలో ఆప్యాయతపోయి చాలా కాలమయింది. ఇప్పటికీ పదిహేను, పదహారేళ్ళుగా అతను పరమదర్శిగం అనుభవిస్తున్నాడు. తన చిక్కులూ, కష్టాలూ, దురదృష్టమూ తప్ప అతనికి మాట్లాడేటందుకేమీ లేకుండాపోయింది. అతనితో మాట్లాడాలని ఎవరికీ ఉంటుంది? అతని కష్టాలన్నీ విన్నాక అతనికి తృణమో ఫణమో సహాయం చెయ్యవలసి వస్తుం

దేమోనని అతన్ని తప్పించుకు తిరిగే స్నేహితులుకూడా ఉండవచ్చు. నేను కాదనను. నా మటుకు నేను అతన్ని తప్పించుకు తిరగటంలో స్వార్థం ఏమీలేదు. నిజ-నికి అటు వంటివాడి ఆర్థిక సమస్య నేనేం తీర్చగలను? ఎప్పుడైనా ఇంత కాఫీ పోయించగలను. రెండు రూపాయలు మించ కుండా చేబదులివ్వగలను. అందుచేత నా భయం డబ్బు సంచీ భయం కాదు.

సూర్యనారాయణకు ఇంకోరి కష్ట సుఖాలు వినిపించు కునే శక్తి పూర్తిగా పోయింది. తన దర్శనం అతనికో విశిష్ట విషయంగా పరిణమించింది. ఇంకోడికి భార్య పోయినా, పిల్లలు పోయినా అతనికి, “అయ్యో, అట్లాగా, పాపం!” అనే శక్తి లేదు. పోనీ, తనలాగే దర్శనంలో ఉండి ఒడ్డునపడ్డ స్నేహితుణ్ణి అభినందించే శక్తి అయినా లేదు. తన నాటి వాళ్ళంతా ఏవో విధంగా తనకంటే బాగా ఉన్నారనీ, వాళ్ళకు కష్టాలుపచ్చినా తనలాటి కష్టాలు కావనీ, అన్ని కష్టాలలోకీ డబ్బులేని కష్టమే ఎక్కువైనదనీ, జేబులో నాలుగు రూపాయలుంటే ఏ ఇతర కష్టాన్నయినా ఎదుర్కోవచ్చు ననీ అతను అభిప్రాయపడ్డట్టు కనిపించాడు. అతనికి అటువంటి అభిప్రాయం కలగటంలో ఆశ్చర్యంలేదు. మనకు ఏది లభించకపోతే అదల్లా అమూల్యంగా కనిపిస్తుంది.

ఏమైనా, రానురాను సూర్యనారాయణతో సంభాషించటంకూడా నాకు దుర్భరంగా పరిణమించింది. అతని భావాలు నా చెవులకు ప్రేశాచికంగానూ, నీచంగానూ విని

పించేవి. అతన్ని పలకరించటమంటే అతనిలోవున్న కుళ్ళు భరించటమన్నమాటేగాని మరొకటి కాదనిపించేది.

కొద్దికాలంక్రితం అతను పట్నం చేరాడని తెలిసింది. ఏదన్నా ఉద్యోగం దొరికిందేమో, పోనీ పాపం బాగుపడతాడనుకున్నాను. కాని అతనికి ఉద్యోగం ఏమీ లేనట్లు ఊరికేనే తిరుగుతున్నట్లు, పట్నంలో గొప్పవాళ్లను కొందర్ని పట్టుకుని వ్రేళ్లాడుతున్నట్లు విన్నాను. జలగలాగా తగులుకుంటే తృణమోకణమో పారేసే ధనికులైన ఆంధ్రులు పట్నం ఉన్నారు. పలానివాడికి ఈసాటి సహాయం చేశామని చెప్పుకోవటానికీ, సాటినాణ్ణి హీనంగాచూసే అవకాశం దక్కించుకోవటానికీ సూర్యనారాయణుని వంటి వాళ్లకి డబ్బిచ్చేవాళ్ళున్నారు. దురదృష్టవశాత్తూ అతను కవిగాని, రచయితగాని, వక్తగాని, గాయకుడుగాని, శిల్పిగాని కాడు; అయివుంటే అతనికింకా బాగా జరిగిపోయి ఉండును.

2

నేను ఇంటరుక్లాసులో పక్క పనుచుకుని టైము చూస్తే బండి బయలుదేరటానికింకా ఇరవై నిమిషాల టైముంది. తాపీగా ఒక సిగరెట్టు కాల్చుకుందామనీ, కనిపిస్తే సూర్యనారాయణుని లాంఛనగా పలకరిద్దామనీ బండిలోనుంచి బయటికి అడుగుపెట్టేసరికి అతనే ప్రత్యక్షమైనాడు. అతన్ని దగ్గరిగా చూసేసరికి నాకు చెప్పరాని ఆశ్చర్యం వేసింది.

అతను వేసుకున్న కోటు అంత దూరానికి ఖద్దరు కోట్లలే కనిపించిందిగాని దగ్గిరిగా చూస్తే అది ఉన్ని కోటు, దాని లోపల సిల్కు చొక్కా. అతని ధోవతీకూడా సిల్కు-ధోవతే—నే ననుకున్నట్టు మాసిపోయిన మల్లు ధోవతి కాదు. అతని చేతిలో స్టీట్ ఎక్స్ప్రెస్ టిన్ను, వేళ్ళకి రెండు మూడుంగరాలు, అధమం ఒకటైనా గవ్వల ఉంగరం!

అతన్ని చూస్తేనే నా మనస్సులో అనేక ప్రశ్నలు బయలుదేరినై. ఏమిటి దీని అర్థం? ఇతను సనిక్యైనాడు? ఎట్లా అయినాడు? ఉబ్బున్నవాడు ఇంత ఖరీదుపెట్టి ఇటు వంటి నాజూకులేని గుడ్డలు కొనకపోతే అందులో సహం ఖరీదుతో ఎంతో అందమైన దుస్తులు వేసుకోవచ్చుకే? యుద్ధకాలంలో బాగుపడ్డవాళ్ళు చాలామంది ఉన్నారు. వాళ్ళిలో ఇతను లేడని నాకు స్పష్టంగా తెలుసు. ఆరునెలల క్రితంకూడా ఇతను పట్నం వచ్చినప్పుడు బికారిగానే వున్నాడు. ఈ లోపల ఏం జరిగింది? అతని మొహాన ఇప్పటికీ నైచ్యం వుండనేవుంది. వొంటికి సులభంగా సిల్కులు తొడగవచ్చుగాని మనస్సుకు తొడగడం సులభంకాదు.

“ఏమోయ్, జాషకం ఉన్నానా?” అన్నాడు సూర్య నారాయణ. నేను సిగరెట్టుకోసం జేబులో చెయ్యి పెట్టటం చూసి తన చేతిలో టిన్ను తరిచి, “తీసుకో”, అన్నాడు.

సిగరెట్టు తీసుకుంటూ, “ఎందుకు జాషకం లేదూ? ఈ మధ్య నడమంత్రంగా నాకేమీ విశ్వర్యం కలగలేదే?” అన్నాను. అతనితో ఆదివరకెన్నడూ అంత క్రూరంగా మాట్లాడ లేదు. కాని ఇప్పటి అతని వాలకం చూస్తే దరి

ద్రంలో ఉన్నప్పుడే అతను కొంచెం భరించవీలుగా వున్నాడనిపించింది. అదివరకు ప్రపంచాన్ని ప్రతిఘటించి పోరాడే వాడల్లే కనిపించిన సూర్యనారాయణ ఇప్పుడు ప్రపంచాన్ని జయించినవాడి మోహం పెట్టాడు.

నా ఎత్తిపోడుపు అతనికి అర్థమయిందిగాని అతను చలించకుండా నా కళ్ళల్లోకి చూస్తూ ఒక విషపు నవ్వు నవ్వి “దరిద్రం స్నేహితులను పోగొట్టుతుంది. దరిద్రం పోయినమీదట వచ్చే ఐశ్వర్యం ఆపోయిన స్నేహితులందరినీ శత్రువులుగా మారుస్తుంది” అన్నాడతను.

కళ్ళల్లోకి చూసి మాట్లాడే వాళ్ళను చూస్తే నాకు మంట. నే నతనికన్న తీక్షణంగా కాస్తేపు అతని కళ్ళల్లోకి చూసి ఊణంలో అతనిచూపు దింపేశాను. అతనిలో సాహసము వున్నంతగా ధైర్యంలేదని రూఢి అయిపోయింది. ఆ సాహసమైనా డబ్బుతో వచ్చిన సాహసమే. అతను ఏంచేసి డబ్బు సంపాదించాడో తెలీదుగాని, ఆ సంపాదించిన పదతి గౌరవనీయమైనదే వుండదు. వుంటే అతనింత పిరికిగా ప్రవర్తించవలసిన అవసరం లేదు.

“నువ్వు కొంచెం పొరపాటు పడుతున్నావు సూర్యనారాయణా! అసలు సంగతి నువు చెప్పిందికాదు; మనకు దరిద్రం వచ్చినప్పుడు మన స్నేహితులంతా మనని శత్రువుగా చూస్తున్నారనుకుంటాం. మనకు మాత్రం వాళ్ళ మైత్రితో అవసరం వుంటుంది. మనకు మళ్ళీ డబ్బు వచ్చినాక ఆ అవసరం తీరిపోతుంది. అప్పుడు మనం స్నేహితు

లందరినీ శత్రువులుగా చూడటం ప్రారంభించి వాళ్ళమీద ఏదో పగతీర్చుకునేవాళ్ళ వైఖరి అవలంబిస్తాం,” అన్నాను.

సూర్యనారాయణ మొహంమీద చిరునవ్వు కాస్తా బుస్సున ఇరికిపోయింది. అతను నిప్పుపుల్ల వెళ్ళింది నా సిగి రెట్టు అంటించి తనది కూడా అంటించుకుని పుల్లను సిగి రెట్టుపాగతో ఆ ర్పేసి, “నేను నెల్లూరుదాకా వెళుతున్నాను. అంతదాకా నా కంపార్టుమెంటులోకి రాకూడమా?” అన్నాడు.

“నీది సెకండుక్లాసు బెర్తా?” అని అడిగాను.

అతను నాకేసి ఆశ్చర్యంగా చూసి, “అవును” అన్నాడు ఆ విషయం సందేహించే అధికారంనాకు లేనటు.

“ఎందుకులే? ఇంటరులో చక్కగా వెబెంచీమీద పక్కపరుచుకున్నా. చాలా దూరం వెళ్ళాలి కూడానూ,” అన్నాను.

సూర్యనారాయణ నాతో చెప్పకుండా పెటకుండా మా పక్కగా వెళుతున్న టికెట్టు కలెక్టరును పిలిచి నా టికెట్టు సెకండు క్లాసుకు మార్పించటానికి ప్రయత్నం లారంభించాడు.

నాకు సూర్యనారాయణ ప్రవర్తన ఏమీ నచ్చ లేదు. కాని ఏంచెయ్యాలో తోచలేదు. టికెట్టు కలెక్టరు ముందు సూర్యనారాయణతో కొట్లాటలు ప్రారంభించనా? అప్పుడే అతను నూరురూపాయలనోటు పెకితీసి టికెట్టు కలెక్టరు మొహాన ఝళిపిస్తున్నాడు. వాల్తేరు దాకా సెకండు

కాసులో వెళ్ళటానికి నా దగ్గర డబ్బులేకు. ఇంటరుక్లాసు
కొనటమే చాలా సంకోచిస్తూ కొన్నాను.

ఎక్సెస్ టిక్కెట్-టిచ్చి డబ్బుపుచ్చుకుని టిక్కెట్టుకలె
కరు చిల్లర తెచ్చి ఇస్తానని వెళ్ళిపోయిన తరవాత సూర్య
నారాయణ, “నీతో సరదాగా గడుపుదామని ఈపనిచేశాను
ఏమీ అనుకోకు,” అన్నాడు.

చేసేదిలేక సూర్యనారాయణ కూర్చున్న సెకండు
క్లాసు కంపార్టుమెంట్ లోకి మారాను.

3

గంటలుకొట్టారు. ఈలలువేశారు. సాగనంపవచ్చిన
వారు బండిలోనుంచిదిగి ప్రయాణీకులతో కిటికీలగుండా
ఆఖరుమాటలు మాట్లాడారు. ఇంజను మోతమార్చింది.
కూత వేసింది. రైలుకదిలింది.

సూర్యనారాయణ నాతో ఏమీ మాట్లాడలేదు.
నేను అతనితోనూ మాట్లాడలేదు. పావుగంట గడిచింది.
రైలుగమనం వేడెక్కి బండి జోరుగా పోతున్నది.

“నీకు నన్ను చూడగానే ఏదో దురభిప్రాయం కలి
గింది. అవునా?” అన్నాడు సూర్యనారాయణ.

“ఏమీ కలగలేదు. నీ దుర్దినాలు అయిపోతే నేను
సంతోషించటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. దర్శిదం పగవాడి
కైనా ఉండకూడదని నా సిద్ధాంతం. నువు నాకు పగవాడి
కైనా కావు. ఆటవంటప్పుడు నాకు నీమీద దురభిప్రాయం

ఎందుకుండాలి ? ... నా సంతోషం తెలియజేయటానికి నువు అవకాశం ఇవ్వలేదు జ్ఞాపకం ఉన్నానా అని అడగటంలో నీ ఉద్దేశమేమిటి ? నాకున్న విశ్వర్యానికే నాకు తల తిరిగి పోయిందనా? అయితే నా కన్న విశ్వర్యంలో ఉన్నావు. నీకెంత తలతిరిగి వుండాలి ? లేక వస్తుతహా నీలోలేని దుగ్భదులు నాలో ఏమైనా కనిపెట్టావా? కనిపెట్టినట్లయితే నాతో ఎందుకు చెప్పలేదు ? స్నేహితుడివికద !” అన్నాను.

నా ధోరణికి నివ్వెరపోయి సూర్యనారాయణ, “మాట్లాడిస్తే కరుస్తున్నావేమిటి ?” అన్నాడు. అతనీమాట అన్నమీదట అతనిమీద స్నేహభావం కొంతతిరిగివచ్చింది. మొదటనే నాతో సమానస్తుడలే మాట్లాడివుంటే నేను కాదనాన్నా ?

“చూడు సూర్యనారాయణా, నీకదివరలో అనేక సార్లు చెప్పాను, నువు అర్థంచేసుకోవటానికి ప్రయత్నించలా. డబ్బురావటంగాని పోవటంగాని అదృష్టమనుకున్నట్లయితే నువు ప్రపంచమీద పగపట్టకుండా వుండవలిసింది కాదు, నీ కష్టసుఖాలన్నిటికీ మనుషులేకారకు లన్నట్లయితే నువు నీ నిజమైన స్నేహితులెవరో, నీ శత్రువులెవరో స్పష్టంగా తేల్చుకుని ఉండవలిసింది. నువ్వదీ చెయ్యలేదు. ఇదీ చెయ్యలేదు. నీ స్నేహితుల అవసరం గుర్తించావు. కాని అందరూ నీకు శత్రువులే అని నమ్మావు. నా వంటి అభివ్రామాలు కలవాడికి నీ ప్రవర్తన ఎట్లా నచ్చుతుంది ? మేమెవ్వరమూ కష్టాలుపడలేదనుకున్నావా ? అంతమాత్రాన మాకూ ప్రపంచానికీ వున్న సంబంధం మరిచిపోయినామా?

మరిచిపోలేదు. వెపెచ్చు ఆ సంబంధాన్ని గురించి అనేక కొత్త విషయాలు నేర్చుకున్నాం. నువ్వు ఆపనే చేసివుండవలిసింది. దర్మిద స్థితిలో నిన్ను చూసినప్పుడల్లా. “అవకాశం దొరికితే ఈ మనిషి ధనికుడి మనస్తత్వం అవలంబిస్తాడు.” అని నా కనిపించేది. ఇప్పుడది కళ్ళారా చూశాను. నా టిక్కెట్టు సెకండుక్లాసుకు మార్పించటమూ, నూరు రూపాయల నోటుకట్టలు మా మొహాలమీద ఝళిపించటమూ నాకు వచ్చలేదు, ఎక్కడివీ కట్టలు?”

సూర్యనారాయణ వెంటనే నాకు సమాధానం చెప్పలేదు.

“ఇష్టంలేకపోతే చెప్పకు. నువ్వు దర్మిదంలో ఉన్నప్పుడు ఎట్లా గడుస్తున్నదని నినెన్నడూ అడిగినపాపాన పోనివాణ్ణి. ఈ డబ్బెక్కడిదంటే చెప్పటం నీ కిష్టంలేకపోవచ్చు. కాని నా వృద్ధిశంలో దర్మిదం అవమానకరం కాదు. ఖరీదైన గుడ్డలు వేసుకుంటామనీ, సెకండుక్లాసులో ప్రయాణం చేస్తామనీ మనలో ఎవరమూ సంఘానికి గ్యారంటీ ఇవ్వలేం. అటువంటి గ్యారంటీ అడగటానికి సంఘానికి అధికారంలేదు. కాని నువ్వు ఒకప్పుడు దర్మిదం అవమానంగా భావించావు. సాధారణంగా డబ్బు సంపాదించే పద్ధతులే చాలా హేయంగానూ, నీచంగానూ వుంటే. అందుచేత అడుగుతున్నాను” అన్నాను.

సూర్యనారాయణ పోరుషంగా, “నేను నీచంగానే డబ్బు సంపాదిస్తున్నాను. మర్యాదగా బతకటానికి ప్రయత్నించిన రోజుల్లో పదిరూపాయలనోటు చేతపట్టటం బ్రహ్మ

ప్రళయంగా ఉండేది. నువ్వొకడివి నాతో మామూలుగా మాట్లాడావేమో, నా పాత స్నేహితులంతా మొహం తప్పించారు,” అని ప్రారంభించాడు.

“నేనూ నీతో మామూలుగా మాట్లాడ లేదు. నువ్వు మాకపకాశం ఇవ్వలేదు. నీతో నా మాదిరిగా బాధపడ్డ వాళ్ళు కొందరున్నారు. నాకు తెలుసు,” అన్నాను.

“ఉద్యోగంలో సంప్రయత్నించాను. అదీ దొరకలేదు. నా ఖర్చు ఇట్లా కాలిందిగాని మా నాన్న బాగా బతికిన వాడు. ఆయన స్నేహితుల్లో లక్షాధికారున్నారు. ఒక్కడు కూడా సహాయం చెయ్యలేదు. కొందరు నాకు దర్శనం కూడా ఇవ్వలేదు. వాళ్ళనుంచి నేను నౌకరి అడికానుకాని దానధర్మం అడగ లేదు. అడిగినా చెయ్యగలవాళ్ళే. వాళ్ళు విలాసాలకోసం ఖర్చు పెట్టేదానో నా అవసరఖర్చు ఎన్నో వంతోలేదు. వాళ్ళమీద నేను పగపట్టటం తప్పా?”

“వాళ్ళు మీనాన్న వెరిగిన పాపాన నువ్వు వాళ్ళ మీద పగపట్టావుగాని, దేశంలో ఇంకా ధనికులెందరు లేరు? వాళ్ళమీద పగపట్టావా? పటిమాత్రం ఏం చెయ్యగలవు? వాళ్ళు కొన్ని పద్ధతులమీద ధనికులు కాగలుగుతున్నారు. ఆ పద్ధతులు అమలులో ఉన్నై. వాటిని మార్చటానికి నువ్వేమైనా ప్రయత్నించావా?”

“సంఘాన్ని మార్చటమేనా నా పని?”

“కొంతమంది అటువంటి చాదస్తంగలవాళ్ళున్నారు.”

“ఉంటే ఉండనీ. నాపని పగతీర్చుకోవటం?”

“ఎటా ?”

“వాళ్ళ పద్ధతులే వాళ్ళమీద ప్రయోగించాను.”

“ఏమిటా పద్ధతులు ?”

“మిగతా సీతీ నియమాలన్నీ డబ్బుకు తీసికట్టన్నట్టు ప్రవర్తించటం .... నేను వ్యాపారంలో ప్రవేశించాను.”

“నీకు పెట్టుబడి ఎక్కడిది ?”

“మన మాధవరావుకు పెట్టుబడి ఎక్కడిది ? కానీ లేకుండా లిమిటెడ్ కంపెనీ పెట్టాడు. ప్రజల డబ్బుతో వ్యాపారం సాగించాడు. లాభంలో అయిదోవంతు కమిషను కింద కొట్టేశాడు. మేనేజింగు ఏజెంటనే పేరుతో చక్కని జీతం పుచ్చుకున్నాడు. దగా వ్యాపారం చేశాడు. లాభాలన్నీ తనే తినేసి కంపెనీ దివాలా ఎత్తించాడు. ఇట్లా సంపాదించిన లోకుల డబ్బుతో నాలుగు కంపెనీలు పెట్టాడు. ఒకనాడు వందరూపాయ లప్పుపుట్టని మాధవరావుకు లక్షరూపాయ లెక్కణించి వచ్చినై ?”

“నువ్వుకూడా కంపెనీ పెట్టావా ?”

“నా పెట్టుబడి లోకుల కష్టాలమైన డబ్బుకాదు. ధనికుల కుమార్తెలూ, భార్యలూనూ !”

“అదేమిటి ?” అన్నాను నిర్ఘాంతపోయి.

“మాధవరావు భార్య నాకొప్పుడు కావాలన్నా వెయ్యిరూపాయలు చేబదులిస్తుంది .... మనిషి మాంసం ఖరీదేసింది. ఒకంతట ఖర్చయిపోదు .... యుద్ధంలో జనం కొందరు తెగబలిశారు .... నా క్షయంబు చాలా పెద్ద వాళ్ళు. వాళ్ళు నాకు “కానిమూరా”లో విందులు

కుడుపుతారు.... భార్యాభర్తలిద్దరూ నా క్లయింటుగావున్న కేసులుకూడా వున్నై.

“నువ్వేం చేస్తావ్?”

“చాలా అమాయికమైన ప్రశ్న వేశావు. నేను పబ్లి సిటీలో ఆరితేరాను. నా సరుకులు నా క్లయింటుకు వచ్చేటటు చెయ్యటమూ, నా వ్యాపారంలో వారికి ఆసక్తి కల్పించ టమూ, ఆ ఆసక్తి దిగజార కుండా చూస్తూ వుండటమూ, నారికి ప్రమాదం రాకుండా పెపెట్టున కనిపెట్టి వుండటమూ నాపని. నీదయవల్ల నా క్లయింటు సాధారణంగా జారిపోరు. మొదట కొద్ది వ్యాపారం ఇచ్చినవాళ్ళు క్రమంగా పెద్ద వ్యాపారం ఇస్తారు.”

నా చెవులు నేను నమ్మలేకపోయాను.

“ఎవరన్నా బయటపడి అల్లరి అయితే?” అన్నాను.

“కాకుండా చూస్తాను. ఖర్మంచాలక అయేసూచన కనిపిస్తే అందరికన్న ముందు నేనే అల్లరి ప్రారంభిస్తాను. మొత్తంమీద నా క్లయింటు నన్ను భయభక్తులతో చూడటం నేర్చుకుంటారు.”

“నిన్ను వీళ్ళు ఏవిధంగా దగ్గరికి రానిస్తారు? నీ సంగతి వాళ్ళు తెలుసుకోరా?”

“పిచ్చివాడా! అవినీతి పరులను సంఘం దూరంగా వుంచుతుందని భయమేవున్నావు. అటువంటి దేమీలేదు. నేను మనుషుల్ని—కాస్త కలవాళ్ళను—ఆకర్షించినట్టుగా నువ్వాకర్షించనేలేవు. నువ్వు వాళ్ళ దౌర్బల్యాన్ని, బలపరచావు. నేనూ బలపరుస్తాను.”

సూర్యనారాయణ ధోరణి వింటున్నకొద్దీ నాకు ఏవ గింపుకలిగింది. తానేదో చాలా ఘనమైన పని చేశానని అతను అనుకుంటూ వుండాలి. తాను సంపాదించే డబ్బును బట్టే తన విజయాన్ని కొలిచివుండాలి.

కాని అతన్ని నేను పల్లెతుమాట అనలేదు. అనటానికి నాకే మధికారం వుంది? దేశంలో అవినీతిగా డబ్బు గడించే అధము లెంతమందిలేరు? అటువంటివాళ్ళు అనేక రంగాల్లో ప్రముఖులుగాకూడా వుంటున్నారు. వాళ్ళని నేనే మన గలిగాను? లోకమంతా సూర్యనారాయణ మోస్తరుగానే డబ్బును ఆరాధిస్తున్నది. వస్తువులూ, హృదయాలూ, భావాలూ, విశ్వాసాలూ, అంతరాత్మలూ కూడా డబ్బు కమ్ముడుపోతున్నై. “మనిషి మాంసం” అమ్ముడుపోతే వచ్చిందా? “మనిషి మాంసం”లో వ్యాపారం సాధ్యమై నప్పుడు ఒకరు ఆ వ్యాపారం చెయ్యకుండావుండరు. సూర్యనారాయణ ఆ వ్యాపారం సాగిస్తున్నాడు. తన క్లయింట్లను తృప్తిపరుస్తున్నాడు. వారి నాగరికతకు అవమానం కలిగించని వేషభాషలు అవలంబించాడు.

అతనితో నాకెందుకు మధ్యపేచీ ?

***